

Forskningsrapport 1:2018

Läkemedel som kan orsaka muntorrhet som en biverkning hos äldre.

- En systematisk review och metaanalys

Våra forskningsrapporter

Akademiskt centrum för äldretandvård är ett samarbete mellan Institutionen för odontologi vid Karolinska Institutet, Folk tandvården Stockholms län AB och Stiftelsen Stockholms Sjukhem. Akademiskt centrum för äldretandvård skall genom basvetenskaplig och klinisk forskning samt vård öka kunskapen om oral hälsa och förbättra tandhälsan för äldre i Stockholms län. Centrumet skall även förmedla kunskaper och information om äldres orala hälsa.

ACT bedriver forskning och har etablerat samarbeten med flera forskare och forskargrupper vid Karolinska Institutet, i första hand vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle och Institutionen för medicin, Solna.

Flera projekt genomförs i samarbete med FoUU vid Stockholms Sjukhem och Akademiska vårdcentraler i Stockholm. Pågående projekt involverar också privata tandvårdsaktörer och utvecklingsföretag.

Målet med vår rapportserie är att på ett enkelt och rakt sätt förmedla den forskning som vi bedriver på Akademiskt Centrum för Äldretandvård. Rapporterna baseras på peer-reviewed artiklar som är publicerade i vetenskapliga tidskrifter.

KONTAKT

Forskningsansvarig

Jesper Dalum, Forskningsansvarig
Akademiskt centrum för äldretandvård
Jesper.dalum@ki.se

Förestandare

Gunilla Sandborgh Englund, Förestandare
Akademiskt centrum för äldretandvård
gunilla.sandborgh@ki.se

Titel**Medications That Cause Dry Mouth As an Adverse Effect in Older People: A Systematic Review and Metaanalysis**

(Läkemedel som kan orsaka muntorrhet som en biverkning hos äldre. - En systematisk review och metaanalys)

Författare

Edwin C. K. Tan, Duangjai Lexomboon, Gunilla Sandborgh-Englund, Ylva Haasum, Kristina Johnell

Personer som använder medicin mot inkontinens löper högre risk att drabbas av muntorrhet, enligt forskare vid Karolinska Institutet.

Medicinering mot inkontinens, depression, sömnsvårigheter och oro, liksom urindrivande läkemedel för behandling av högt blodtryck är associerat med muntorrhet. En systematisk översikt visar nu att mediciner som användes för att behandla urininkontinens var nästan sex gånger mer troliga att ge muntorrhet jämfört med placebo.

För äldre personer är muntorrhet en vanlig biverkning till medicinering. Muntorrhet kan bland annat leda till svårigheter att tugga och svälja. Därtill ökar risken för karies och orala infektioner. Rekommendationen är att patientens medicinering regelbundet granskas för att identifiera biverkningar, och att dosering och preparatval förändras när så krävs.

Publikation

Tan EC, Lexomboon D, Sandborgh-Englund G, Haasum Y, Johnell K. Medications That Cause Dry Mouth As an Adverse Effect in Older People: A Systematic Review and Metaanalysis. J Am Geriatr Soc. 2017.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jgs.15151/full>

Abstract:

OBJECTIVES: To assess and quantify the risk of drug-induced dry mouth as a side effect in older people.

DESIGN: Systematic review and metaanalysis.

SETTING: A search of the literature was undertaken using Medline, Embase, Cochrane, Web of Science, and PubMed from 1990 to 2016.

PARTICIPANTS: Older people (aged ≥ 60) who participated in intervention or observational studies investigating drug use as an exposure and xerostomia or salivary gland hypofunction as adverse drug outcomes.

MEASUREMENTS: Two pairs of authors screened titles and abstracts of studies for relevance. Two authors independently extracted data, including study characteristics, definitions of exposure and outcome, and methodological quality. For the metaanalyses, random-effects models were used for pooling the data and $I(2)$ statistics for exploring heterogeneity.

RESULTS: Of 1,544 potentially relevant studies, 52 were deemed eligible for inclusion in the final review and 26 in metaanalyses. The majority of studies were of moderate methodological quality. In the intervention studies, urological medications (odds ratio (OR) = 5.91, 95% confidence interval (CI) = 4.04-8.63; $I(2)$ = 62%), antidepressants (OR = 4.74, 95% CI = 2.69-8.32, $I(2)$ = 21%), and psycholeptics (OR = 2.59, 95% CI = 1.79-3.95, $I(2)$ = 0%) were significantly associated with dry mouth. In the observational studies, numbers of medications and several medication classes were significantly associated with xerostomia and salivary gland hypofunction.

CONCLUSION: Medication use was significantly associated with xerostomia and salivary gland hypofunction in older adults. The risk of dry mouth was greatest for drugs used for urinary incontinence. Future research should develop a risk score for medication-induced dry mouth to assist with prescribing and medication management.